

Hajdůch - hasič

Kurs: ZUR588 Vybraná témata studia nových médií

Jméno: Marek Lajtkep (363921)

Úkol: Výzkumný rozhovor číslo 1

Datum odevzdání: 20. 4. 2015

Respondent: Emil Hajdůch, 50 let, starosta SDH Dolní Němčí, vyučený opravář zemědělských strojů, 26 let ženatý, pracuje v místním zemědělském družstvu.

Rozhovor proběhl 19. 4. 2015 dopoledne ve zbrojnici Sboru dobrovolných hasičů Dolní Němčí a trval asi jednu hodinu. Předtím jsem s respondentem absolvoval její prohlídku, při které jsme si popovídali především o technice, nedávné rekonstrukci zbrojnice a dalších věcech. Při této příležitosti jsem zjistil, že obecní stránky věnované hasičům jsou neaktuální – je na nich uvedená technika, kterou sbor už několik let nemá. Jedná se hlavně o zásahová auta, vybavení a další věci.

Respondent měl po celou dobu rozhovoru dobrou náladu a neobjevilo se nic, na co by nechtěl odpovědět. Téměř okamžitě po seznámení mi začal tykat, což jsem považoval spíš za dobré znamení, že má ke mně důvěru. U tykání z jeho strany pak zůstalo po celou dobu, já mu vykal.

Rozhovor jsem přepsal tak, jak respondent mluvil, tedy v místním nářečí.

Pokud vím, tak jste Dolněmčan. Žijete tady od narození, nebo jste se přistěhoval?

Od narození. Jak už jsem říkal, bydlel jsem původně asi padesát metrů tady od hasičky, a jak jsem sa oženil, tak jsem sa přestěhoval o dvě stě metrů dalej, k manželce.

A ženíl jste se kdy?

(vteřinu váhá) V osmdesátém osmém roku. Čtyřiadvacet jsem měl.

Vaše rodina tady už žila předtím, nebo se přistěhovali?

Ne ne. Z otcovy strany su úplně čistokrevný Dolněmčák, a z matčiné strany... Babička měla prvního manžela tady z Nové Vsi, to je tady 15 kilometrů odtud, ale hned po dvou letech ovdověla, takže matka má trošku kořeny z Nové Vsi. Jako z otcové strany.

A otcova rodina tady žila nebo žije jak dlouho? Zjišťoval jste to někdy?

No, nezjišťoval jsem to, ale myslím, že tak těch 150 nebo 200 roků tady budú zakořenění.

Takže opravdu starousedlíci. Jak to vlastně teďka vypadá tady ve vesnici s lidmi? Přece jen, některé vesnice mají nechci říct přímo problém s nově příchozími, ale občas nějaké třenice vznikají...

Tady jsou vesměs starousedlíci. Jsou tady samozřejmě nějací příženění nebo takto, ale sú tady aji ti, co si postavili na Novém Výsluní, jak obec zasíťovala, to je tady na kopečku, tam sú semtam nějací nastěhovaní, ale je to pakatel.

A vztahy mezi starousedlíky a těmi novými jsou jaké, pokud byste to věděl?

Já si myslím, že tady je to bezproblémové. Jako to víte, vždycky se najdú aji nějací vyčuránci ze starousedlíků, kteří by všecko dělali nejlepší, ale v dnešní době nejde dělat všechno tak, aby se člověk zavděčil všem lidem. Ne, problémy tu nejsou.

Vaše kořeny tu jsou tedy skutečně hluboko. Předpokládám, že tady budete mít taky spoustu kamarádů. Co ale mimo obec? Máte nějaké kamarády nebo známé, se kterými byste se vídal pravidelně?

Tak spíš náhodně. Třeba se spolužákama z učiliště, co sú tady z okolí a učili jsme se spolu na zemědělce, ale jinak kamarádi a rodina je vesměs tady z Dolněmčí. Hlavně tedy od manželky. Ta má dvanáct bratranců a jedenáct z nich zostalo tady. Shodou okolností jsme včera měli rodinnú akci, jo, to tak jednu za čas míváme. A ten jediný sa odstěhoval jen tady do Hluku, což je pět kilometrů.

Zmínil jste školu. Co jsem pochopil, tak jste vyučený...

...opravář zemědělských strojů.

A pracujete tady v družstvu?

Ano, ano.

A co konkrétně děláte? Kdybyste to mohl trochu přiblížit...

Jak jsem říkal, su vyučený opravář zemědělských strojů, takže jsem dělal hlavně na údržbě. Taky sa tady pěstovalo přes sto hektarů česneku, tak jsem potom byl i tam. To byly také práce na údržbě. Jak sa říká, létal jsem kolem toho česneku. Veškeré možné práce na údržbě. A teď už sedm let su na posklizňové lince.

Kvůli česneku je vaše dědina dost známá, přece jen český česnek se teď zase začíná dostávat do kurzu...

Ano, ale je to strašně náročné na práci. Dneska už lidi tu ruční práci... *(odmlčí se)* Jako řeknu ti to tak. Máme nasazené dva hektary česneku a když ti tam někdo dojde, tak první co, tak si hledí vzít do tašky tak ze pět kilo dom, jo, ukrást a druhý den ti tam nedojde. To nejsou doby, kdy bylo 400 lidí na poli, celé družstvo sa točilo kolem česneku. To byla hybná páka, jako dost'. Ještě jak bývaly celozávodní dovolené, třeba u Batě, nebo teda Svit, jaks kolem toho jel *(továrna Baťa na okraji vesnice ve směru od Hluku)*, tak když na ten česnek šla celá rodina, tak si vydělali tolik peněz, že ten druhý týden za to mohli jet na dovolenou. A tos viděl ty lidi... jo, když ta babička, co řezala do těch zelených bedýnek, víš, co myslím, tak jich udělala za den dvacet, a to jela jak pila. Nic ju nebolelo, byla zvyklá. Tito mladí dneska udělají dvě tři bedýnky a už se protahují, že záda je bolí a kdesi cosi *(dělá, že se protahuje)*. Dneska nezaměstnaných je kolik, a nikdo ti to dělat nepůjde. Za ty peníze on bude radši ležat doma. Takže jsme zůstali u těch dvou hektarů česneku a je to spíš už jen taká, jak sa říká, tradice.

Kromě teda práce v družstvu a hasičů, ke kterým se dostaneme za chvíli, děláte třeba ještě něco pro obec? Myslím na radnici nebo tak nějak.

Ne, to už ne. Aji kdybych chtěl něco dělat, tak stejně z pozice toho skladníka na družstvě nemám minimálně půl roku z roku vůbec čas. To nejsou svým pánem. Jak ti začnu konec června žna, a končíš, dá sa říct... Jako práce zemědělská spočívá na počasí. Já si nemožu naplánovat, že někde půjdu nebo něco. Já su od července do konce října, když sa seje obilí a to... nejsou svým pánem času. To su organizovaný prostě podle toho, jaká je potřeba práce v podniku.

Takže družstvo vás zaměstnává na plný úvazek?

Dá sa říct, že půl roku z roku z roku nejsou svým pánem. Dá sa říct někde od toho listopadu si můžu trochu organizovat čas trochu podle sebe. Ale toho půl roku, když je sezóna, tak to nejde, no.

Jak tedy vypadá váš den? Ať se jedná o všední den nebo o víkend, jak fungujete? Kdy vstáváte, co děláte, jak dlouho jste v práci a tak?

Vstávám, dá sa říct, v šest hodin. Do práce chodím na půl sedmů. Umyju sa, jo, opláchnu, sednu na babettu a za dvě minuty su v práci, takže to mám jednoduché.

Snídáte doma?

Ne, to si koupím v kantýně vždycky něco. Většinou. Někdy, když něco doma je, pomazánky nebo něco, tak si člověk vezme, že. Nebo od večere, že, co zbyde.

A vaše práce asi vypadá rozdílně podle ročních období, pokud bych si měl tipnout. Dejme tomu, nejnáročnější je v kterém ročním období?

To sú žňa. Sklizeň. Sklizeň obilí. Jo, podle počasí. Jak začínajů řepky. Jak dojdů řepky, letos to asi bude později o něco, ale někdy už poslední týden v červnu už jedů kombajny do polí.

Jak dlouho jste pak v práci? Osm a půl hodiny to myslím nebude...

Určitě ne. Tak ti to řeknu. Podle toho, jaký se vozí materiál. Když se vozí materiál suchý a nemosíš ho přesušovat, tak je to rychlejší a jsi třeba v práci do osmi, do desíti nebo do půlnoci. Záleží, kolik jezdí kombajnů. Když jezdí jenom naše dva kombajny, tak to stíháme v pohodě. Jak sa zavolajů ještě nějaké dvě kooperačky, něco z někama, tak jsi zahlcený a jedeme třeba i nonstop. Mockrát to třeba není, ale jsi do půlnoci v práci, kolega je tam do třeba rána a pak sa jde a vystřídá sa. To sa ale málokdy stane. Tak vesměs ti to tak řeknu – tak kolem té desáté, půlnoci sa končí a ráno sa na šest jde. Zase ale ono ti někdy zaprší, takže to máš dva dni nárazovka, pak když je horší počasí a zaprší ti, tak jsi někdy v týždňách doma, a jsi třeba jenom do čtyřech, do pěti v práci. Ale dost často aji tých osmnáct, dvacet hodin v práci jsi za den. Jo, když je hnusné počasí, tak se to mosí nahnat, aby sa to na poli neválelo. Máme takové kombajny, že když je dobrý čas a od rána od devíti vyjede, tak za den tých dvacet hektarů nadělá. Kdysi to dělalo třeba pět těch kombajnů.

Takže už to nejsou ty východoněmecké Fortschrittty? (snažím se trochu ukázat, že něco málo vím)

Ne, ne (*směje se*). To už tady má jenom jeden soukromník, co dělá tak ty záhumenečky a tak. My máme klasy (*stroje značky Claas*).

Když jste takto vytížený, máte teda čas a náladu třeba na nějakou hospodu nebo něco podobného? Na kulturu?

Tak když sa jede z práce... (*směje se*). Tak ideální je, když sa jde z práce třeba v devět hodin a hospoda má do deseti, tak si dvě tři pivka dáme a ideme dom. Ale že bych na to měl nějak moc toho času, to neměl. Tak jako na ty aktivity, co tady v obci dělajů, to si člověk vždycky najde čas. Když to není v té sezóně, tak jo. Třeba tady na tom muzeu, jak dělajů to pečení chleba, jo, krůžek to tam pořádá, nebo tetičky když vaříjá trnky, ještě ve starém kotli, tady ve mlýně, to sa zachovalo jako kulturní památka. Takže na také ty akce si čas člověk najde.

Hody tady máme, za 14 dnů, to sú salátové hody... To ještě sezónu nemám, takže na to člověk taky má čas. Jináč ten fotbálek, prakticky v nedělu se jít podívat na fotbálek.

Takže to, co se tady děje, tak navštěvujete?

Samozřejmě.

Domlouváte se na těchto návštěvách s někým, třeba s kamarády, chodíte sám, nebo je to tak, že už dopředu víte, že se tam s těmi lidmi sejdete a už si ani nevoláte?

To si nevoláme. My jsme partie takých skalních pěti kámošů, kteří se automaticky sejdeme na stejném místě ať se děje, co se děje. Když má některý svátek, tak samozřejmě donese flaštičku, takže si dáme po štamprlce na fotbálku (*směje se*) nebo takto... To sú kamarádi, se kterými se znám od dětství, od školy. Na tých čajových zábavách se pak ten kolektiv utužoval.

Jak řešíte nákupy? Jezdíte nakupovat do Brodu, nebo chodíte tady? Nebo má nákupy na starosti jen manželka?

No, běžné nákupy tady v Jednotě, jako v obchodě, ale... Jako že bysme vyloženě jezdili za těma slevama a akcama, jakože tam je nějaká akce na něco, že jedeš do toho supermarketu, a koupíš tam to, co bys koupil tady v obchodě a ani to třeba nepotřebuješ a nakoupíš blbosti, za které utratíš ty peníze, co ušetříš na těch slevách, jo... Jedeš tam na máslo, které je o pětikorunu lacinější jak tady v obchodě, ale koupíš si tři másla, tam ještě to a tamto a řekneš si, žes ušetřil třicet korun, ale přitom tam nakoupíš blbosti a projedeš benzín, takže toto já neřeším. Jako když jedu s manželkou do Hradiště, dcera bydlí v Hradišti včil, tak když jedem navštívit dceru, tak manželka do toho obchodu mosí jít, že (*směje se*). Nebo když jedu například třeba někdy k doktorovi nebo něco, tak už je to taký kolorit, že to toho supermarketu sa zajde člověk podívat. Ale že by sa tam jezdilo schválně, to v žádném případě.

Ještě bych se vrátil k té kultuře. Říkal jste, že tady v obci na kulturu chodíte. Jezdíte za ní i ven? Třeba ve městě, když je něco v kině, nebo s fotbalem na výjezdy...

S tím fotbalem ano. To hrajeme prakticky tady krajskú soutěž, kde z těch 14 mančaftů je deset z okresu. Takže ty zájezdy nejsú tak daleké a na ten fotbálek se jedeš podívat. To je jednu týdně. Jeden týden sa hraje doma a jeden týden venku.

A na výjezdy jezdíte na všecky, nebo si vybíráte?

Tak nárazově. Jak je potřeba, jak sa co děje.

Chodíte do kostela?

Tak věřící katolík su, pokřtěný, všecko, kostel ale moc nenavštěvuju. Zase ty tradice – Vánoce, Velikonoce, nebo co hasiči máme svatého Floriánka, tu půť, jestli sis všiml tu sošku pěknů namalovanů, co máme tady, to je náš patron, to držím. Teď příští sobotu jedeme na svatý Hostýnek, tam mají hasiči půť. Je to taková pěkná půť, kde kolem přes sto dvacet i sto čtyřicet sborů s praporama napochoduje do kostela... Takže to jedeme příští týden. Potom je 4. května svatý Floriánek. Floriánek má svátek, to je zrovna kolem našich hodů, takže to míváme buď před hodama, nebo po hodech... Jo, to míváme za těch mrtvých aji těch živých hasičů mšu v místním kostele.

Takže do toho kostela teda každý týden chodíte nebo spíš ne?

Ne, to ne. Taký křesťan nejsu zase (*směje se*). Ne, jako tak... Člověk by sa měl chovat, jak to říct... Jako někdo jde do kostela velice svatý a přitom dojde z kostela a pomlouvá a dělá blbosti... Vyzpovídal jsem se a mám čistou dušu a můžu zase hřešit. Jako toto ne. Jako měl by člověk sa posuzovat podle toho, co dělá, ne jestli chodí do kostela. Je to můj názor, jako někdo druhý by ti oponoval a řekl by ti něco jinějšího, ale já ti říkám svůj názor.

Víte o někom, kdo na obecní akce nechodí?

Ale tak to víš, že sú tady jak se říká vychytrálci, kterým sa to nelíbí a kteří to budů bojkotovat, ale tak když nechce, tak tam nejde. Jo, nikdo ho tam nenutí. Ale i podle účasti na těch akcích vidíš, že většinu lidí to baví a zajímá je to.

Jezdí sem i lidi z okolí?

Aji lidi z okolních obcí, jasně. Jak bývá tadyto vaření trnek nebo pečení chleba s jarmarkem, tak jo.

Když bychom se pomalu začali dostávat k médiím, jak se dozvíte, co se v obci děje? Vychází tu třeba nějaký obecní zpravodaj nebo tak nějak? Čtete to, nečtete, nebo jak to máte?

Tak obecní zpravodaj vychází jednou za čtvrt roku. Jako přečtu si to dopodrobna, ale dá sa říct, že to co si přečtu, tak většinu vím.

To se dozvíte kde? V práci? Nebo máte třeba známé na radnici?

Na radnici. Mám tam bratra.

Bratr dělá co přesně? (*úhybný manévr, vím, že je to starosta, ale čekám, jak bude reagovat*)

Hajdůch - hasič

On je přímo starosta.

Takže vše víte všechno od něj?

Tak dá sa říct. Třeba jednou dvakrát do týdňa sa tady potkáme u rodičů, tak si popovídáme.

Voláte si?

Já když něco potřebuju, tak se za ním stavím. Buď v práci, nebo doma, však on bydlí tady kůsek. Já bývám o dvěsta metrů dalej. Když něco potřebuju, tak radši zajdu na štamprlku a proberu, co chcu, než zbytečně telefonovat.

Takže jste přímo u zdroje?

Ano. Když něco chcu vědět, tak sa ho optám. Když mě to chce říct, řekne, jestli može, jestli to není něco tajného.

Bývají tady nějaké tajnosti?

Tak některé věci on nemůže ventilovat, když sú třeba v zárodku, a teprve pak sa něco děje. Ale když sa něco teprve, jak se říká, kuje a jedná sa o nějaké věci, tak sa to nedá.

Jak vlastně lidé pohlíží na bratra jako na starostu? Přece jen, určitá funkce už to je a jak jste říkal před chvílí, člověk se nezavděčí vždycky všem.

Dívejte sa, já vám to řeknu v čísloch. *(výjimečně mi vykal, změnu chování – například zvážení – jsem ale nepozoroval)* Je už tady teďka páté volební období, je tady už šestnáctý rok starostů, a jak byly poslední volby, tak jeho strana získala dese mandátů z patnácti. Objevily sa tady dvě nové strany, je tady klasická strana lidová, a bratr kandiduje za Starosty a nezávislé. Strana lidová získala tři mandáty, jeho strana deset mandátů, a ty dvě nové strany, které si myslely, že to tady překopů, jako ten dědinský režim, že starosta je špatný, tak každá dostala po jednom mandátu. Minulé volby měl třeba starosta devět mandátů a lidovci měli šest. Byly jednom dvě strany. A spousta lidí, i když nechodí k volbám, tak radši šla, a dokonce se mně aji ptali, co a jak mají vyplnit, abysme si tam nezvolili takových blbů, co tam teď chtěli cosi dělat.

Takže když je váš bratr starosta, zajímá vás ta místní politika?

Samozřejmě. Jako co se tady děje... My, jako taková trochu kulturní složka, tak spolupracujeme. Co je potřeba, tak mezi sebou řešíme.

A krajská nebo celostátní politika?

Taky sleduju. Ve zprávách, takhle na to člověk pohlédne, ale stejně s tím nic neuděláte. Akorát sa člověk občas musí zasmát nad nějakýma téma jejich rozhodnutíma. Například včilkaj jak vykládajů, že sa nemožů dělat zabijačky, co je tady léta letoucí zaužívané, tak někdo si tam vymyslí samé kontroly... Teďka včera jsme byli s myslivcama, jak byl ten úklid, jo, že Česko uklízí, tak myslivci říkali, že snad v Lipově dostali myslivci snad dvěsta tisíc pokutu že neměli správně s masem cosi... Tož zabijů si maso, dát to na vyšetření, jestli to nemá tu nemoc nejaků... Vaříj si sami, to musí být certifikovaný jakýsi ten kuchař, a všecko, že to nemožů prodávat, se si to možů prakticky jen pro sebe... Nad takýmato zákonama, které ty složky vymyslí, tož to chců snad jenom likvidovat, nebo já nevím, co... Některé rozhodnutí sa mi nelíbí, no.

Ale jinak celostátní politiku sledujete a chodíte k volbám?

K volbám chodím, su spíše teda levicově zaměřený volič... Akorát když vidím nejmenovaného bývalého ministra financí, který dneska dělá místopředsedu TOP09... Toho když člověk slyší, tak sa otvírá kudla v kapsi, protože za nich bylo všecko dobré, a teďka je všecko špatné. (*směje se*)

Takže na televizi koukáte. Čtete klasické tištěné noviny?

Spíš pravidelně sleduju teletext. Když dojdu domů z práce, tak prolupkám teletext, většinou teda sportovní zprávy, ale když je tam něco zajímavého, jako aji z té politiky, tak to si člověk taky nějak nalupká. A noviny akorát jak sa říká v pondělí tabulky, ty sportovní. Fotbalové výsledky.

Takže čtete spíš sportovní noviny jako deník Sport nebo Region Sport?

Ten Region Sport si kupuju, a jinak ty Sporty, to všecko si najdeš... lupneš si na teletextě.

A třeba Právo nebo Mladou frontu si pravidelně kupujete, nebo to čtete, když se vám to zrovna dostane do rukou?

Tak Mladú frontu si kupuju ve čtvrtek kvůli televiznímu programu. Takže to si přelupkám... Jako člověk si to přečte, ale když sa podívám na ten teletext, tak tam je dá sa říct to samé. Ty čerstvé informace.

Nějaké časopisy berete?

To vůbec. Manželka si kupuje ten Svět ženy nebo také blbosti. Já ani ten svět motorů.

Co vy a počítač, internet, Facebook Twitter a tak dále?

(viditelně se rozzářil, začíná se smát) Tak ti to povím. Samého mňa to sere, že už bych sa s tím měl naučit, ale je to pro mě španělská vesnica. Ještě su z té školy nebo doby, kdy to nebylo, a dá sa říct, že ke své práci jsem to nikdy nepotřeboval. Jako něco lupnúť, to si něco tam lupnu na tem internetě, ale že by si tam člověk něco pořádně našel, to ne. *(směje se, téma ho evidentně pobavilo)* Vždycky říkám děckám, že mňa to přes simu musijá naučit. Prý taťko, to máš jednoduché. Toto, toto a je to určené. A odejdů, a stejně ví člověk prdlajz. Prý jak to nemožeš pochopit? Však to je úplně jednoduché. Lup, lup, lup a je to. To by člověk musel mít si myslím tak 14denní kurs, kde by se do toho opravdu trochu dostal.

Takže sociální sítě typu Facebook a Twitter vůbec...

...ne, kdepak...

...e-mailovou schránku máte?

Já když něco potřebuju, tak si zavolám radši každému. Mobilem.

Jaký máte telefon?

Taků starů Nokiu. *(vytahuje telefon a chvíli z legrace porovnáváme, kdo z nás má horší telefon)* Taků starů klasiku. Žádné internety v mobilu nebo tak. Já ti to řeknu tak. Kluk už si vydělává, on si od osmnácti vydělává, a koupí si mobil za deset tisíc. Sa ho ptám, nač mu bude? Já prý potřebuju to a to a tamto. Za rok sa mu to pokazí a pak to jenom reklamuje... To říkám, na co mu to je, takový mobil? A dneska vzal zavděk... Já jsem jednou vyhrál na vánočním turnaji taků Nokiu, ale s těma velkýma písmenama. Včil když sa mu pokazí ten jeho, vezme zavděk i ten můj starý, že může s tím telefonovat. Jako s těma internetama – chtěl bych sa to naučit, ale ještě k tomu nemám tu pevnou vůli. Jak jsem vzpomínal, nám teďka předělávajů novů posklizňovů linku *(mluvil o tom ještě mimo záznam)*, ta stará tam byla třicet let, tak to bude včil cosi přes internet, tak to sa budu moset naučit. Ale to snad nebude problém, jak jsem sa na to díval.

Takže děti máte kolik?

Dvě. Syn má... šestadvacet *(velmi váhá)*... dělá tady kousek ve firmě, ve Slavkově, a holka žije s přítelem v Uherském Hradišti. Ta bude mět v létě čtyřadvacet.

Takže přes ta nová média jsou hlavně oni?

Jasně. Když něco potřebuju, tak přes děcka.

Máte doma počítač?

Máme, máme. Teď mě koupili k padesátinám televizi aji s internetem, tak tam něco lupnu, když něco chcu.

Vaše manželka je na tom se vztahem k počítači jak?

Ta se s tím kamarádí víc. Ta už umí aji tu elektronickou platbu a poštu... Ta už sa v tom trochu víc orientuje. Ale vesměs po konzultaci vždycky s dcerů. (*směje se*)

On když to člověk vezme kolem a kolem, co vlastně potřebuje, že?

No já to říkám tak. Až sa naučím s tím počítačem, tak člověk bude línější a línější. Jak děcka. Tomu něco řekneš a furt počkat, počkat, já mám ještě něco na tom počítači. A to taky není dobré. Ten pohyb dneska děckám chybí strašně. Jako dneska je ta počítačová doba, ale my... Viděls, jak tady máme to cvičiště, jak je tam tráva... tam sa tráva nesékla jak je rok dlouhý. My jsme to stačili ušlapat. Jak jsme tam pořád něco hráli, tak to stačilo. Tady ta tráva nestačila narůst. Dneska abys měl na obci ještě o dvou zaměstnanců víc, že sa všechny parčíky a takto musí vysékat. Dneska ty děcka venku nevidíš. Jsou zalezené u bedny, mobile chytré, počítače chytré, ale ten pohyb jim chybí. A když člověk chce po těch děckách něco, třeba v tělocviku, tak je to špatný. Oni to nemosijá dělat. Na co? Oni to nepotřebujů k životu. Ale potom co? Žádný pohyb a toto... To taky není dobré.

Ještě když bych, s dovolením, couvl zpátky k té politice. Kandidoval jste někdy někam? Nebo napadlo vás to?

No jo, jednou jsem kandidoval, tady do zastupitelstva. Jak začínal bratr starostovat před těma 16 lety, tak mě tam bratr napsal.

A dostal jste se někam?

Kdepak. Já byl na posledním místě, jako doplnění kandidátky. Řekl mi, že jako starosta hasičů pojd' na kandidátku. Ale já nemám ambice jako sa někam dostat nebo angažovat. Mně stačí hasiči.

Takže k obecním volbám a volbám obecně chodíte, ale jakkoliv angažovat se nechcete?

To ne. Jako tak ti to řeknu. Nechci tam, protože brácha už tam je. Jako už by zas řekli, že no jo, brácha ho tam potlačil... Už enem z tohoto důvodu sa tam nechcu jakkoliv angažovat. Stačí mě starat sa s hasičama, s tím je starostí dost. Jak ty děcka dneska nejsů vyloženě odkojené tů hasičinů, tak to není pravé ořechové.

Krásně jste mi s těmi hasiči nahrál. Když už jsme se k nim dostali, jak jste dlouho jejich starosta?

(zhluboka se nadechl, přemýšlí) Starosta hasičů su cirka od devadesátého šestého roku.

Takže přibližně těch dvacet let.

Tak jako hasič su tady od malučka, od děcka. To jsem býval tady u té hasičky a veškeré dění mě tady zajímalo, takže hasič su od děcka, a když v roce 92 umřel v padesáti letech náš bývalý starosta, tak tady bylo takové tříroční bezvládí. Nebo bezvládí... Jako chvilku to vedl ten, chvilku ten. To jsme měli v jednu chvíli asi 13 členů, směřovalo to k rozpadu, a nakonec sa to nějak stabilizovalo s dneska už taky mrtvým velitelem tak kolem toho roku 95, a dneska už máme 46 členů. Takže pomalu už dvacet let dělám starostu.

K hasičům jste se dostal tedy už jako malý? Kdo vás k nim přivedl?

Tady cvičili starší kluci, ode mňa třeba jenom pět let, a furt jsem už tady oxidoval u nich, a člověk sa tady furt pohyboval, měl to pod oknoma a tak dále... My jsme tady měli dobrů generaci kolem té hasičárny, šest kluků a čtyři holky. A to jsme tu měli družstvo, které dost vyhrávalo okresní soutěže, a jednou na krajském přeboru jsme skončili třetí. To jsme byli taká partija šikovná. Pak jsem chvilku vedl aji ty mladé hasiče, co sú generace tak pět šest roků mladší jak já, než jsem šel na vojnu.

S starosta se z vás stal jak? Zvolili vás, nebo to nějak vyplynulo?

Nikdo to nechtěl dělat. Tak mě do toho navlékli. V podstatě z donucení. Nikdo sa nechtěl angažovat. Ten bývalý velitel, co loni umřel v pětasedmdesáti letech, mňa k tomu vedl prakticky... On říkal „kurňa neboj sa!“ Já sa bránil, že nic neznám. A prý neboj sa, já ti to nachystám, podomlouváme se spolu, však za ty roky jsem ty jeho manýry popřebíral a dneska už trošku... To zvládám no. Něco jsem sa naučil za tých dvacet roků. *(směje se)*

Jak k vám do sboru lákáte mladé lidi?

Někteří sú z rodin, od hasičů, ale i se objeví třeba partija tak těch sedmnáctiletých, co je baví soutěžit, a tak, no. Jako ale lepší by bylo vychovat si vlastní, ale dneska je to strašně finančně náročné. To by až tak nevadilo, já si myslím, že obec by to vybavení a toto... že by se to dalo sehnat a zaplatit, ale není člověka, který by to vedl. Jeden člověk to vést nemože, mosijá na to být minimálně dva, tři, a je to strašně moc práce. A jestli ten člověk nemá práci, jak to bývalo spíš, zes šel ráno do práce, ve dvě hodiny padla a žádné jinší aktivity nebyly... Dneska není, kdo by to dělal. Máš kluky, kteří sú šikovní a mohli by to dělat, ale když nevíš, co bude

v práci, tak si s těma děckama nemůže domluvit schůzku. Sů tady zedníci šikovní, nebo aji strojaři. Ale dneska ti strojaři dělají od rána do večera. Víkendy. Neví, kdy on s těma děcka bude moct dělat. Kdyžs dělal ve fabrice, tak víkendy byly volné a nebylo to organizované. Ale dneska nenajdeš takového, který by to dělal, dá sa říct, na plný úvazek. Nedá sa to dělat na půl huby, jak sa říká.

To je pravda.

Chodijá nám tady exkurze ze školky. S učitelkama sa domluvíme, tak vždycky dopoledne dojdů na hodinku nebo na dvě. Tak jim ukážeme tady techniku, postříkáme trávnik, dáme jim dýchačáky, děcka sů unešené, jak dýchajů přes dýchačák, dáš jim to na pusu, tak majů radost. *(je vidět, že o tom vypráví rád)* Zatríkajů si s hadiců, pak jich dycky, ono by sa to sice nemělo, ale do toho transitu *(výjezdový mikrobuse)* je naložíme, dáme tam celů třídu a natříkrát je odvezeme do školky. Že, to je pro nich zážitek, jedů hasičským autem. *(směje se)* S tím nábořem – když se malých zeptáš, všeci chců být hasičama, ale jestli jich v tom nepovedeš dalej, tak to zapálení brzy vyprchá.

Ona to taky není jenom zábava, že?

Jasně, to sů aji povinnosti. Jako víš co, když budeš mět partiju deseti, patnácti dětí, o které sa máš řádně starat, tak to není sranda. Jako osobně mě by to bavilo, ale prakticky když sa soutěží, tak já už mám tu prácu a nemůžu říct, že nechám žňa a půjdu s děckama na trénink. Ta doba je už taká moc rychlá.

Vás sbor má i facebookové sránky. Kdo se o ně stará?

Původní velitel. Ale moc tam toho myslím nedává. Jako kdybych byl doma na tym internetě, tak bych si tam přelupl, ale tak snad jak tam budu, tak to bude, no.

Jaké akce kromě toho požárního sportu hasiči pořádají a jak je propagují?

No, akce, jak bych ti to řekl... Co máme akce, tak dá sa říct, na začátku roku máme vždycky výroční schůzu, neboli je to teda valná hromada, a potom také ty větší akce... Tak ty kostely, co sů ty uctění památky toho našeho patrona, svatého Floriánka, potom nám sem chodijá každý rok děcka z té školky, a potom pořádáme dětský den s farností, tady místní, na den dětí. Tak tady dáme prostory, nějaké aktivity, stříkání s hadicama s vodů, a nakonec jim nastříkáme plné hřiště pěnidla a to je to největší, co děcka chců. Na to čekají jak kuře na sopel. *(směje se)* To už rodiče se hrozijá, jak děcka budou vypadat, a nosijá jim automaticky rovnou náhradní oblečení.

Ono to pěnidlo trochu lepší, že?

Je to takové trošku lepkavé. Ale ty děcka nezastaviš. To je pro nich největší zážitek. Na konci prázdnin pak míváme sami, jako hasiči s rodinami, takový rodinný výlet. To chodíme na mysliveckou chatu. Tam opékáme, děcka si tam hrajú hry a tak.

A třeba nějaké hasičské zábavy, nebo podobné akce, pořádáte?

Mívali jsme zábavy, ale je to všechno... Plesy nějak si myslím, že by sa tady neuchytily. Ono dneska zaplatíš jen sál za tři tisíce, zaplatíš nějakou kapelu patnáct tisíc a musíš vydělat dvacet tisíc, abys nebyl v mínusu. Teď ještě podle zákona musíš mět hospodskou činnost, prodávat tam všechno, musíš zaplatit autorské práva, když máš třeba diskotéku. Taky jsme jednou platili pokutu, když jsme měli diskotéku a nezaplatili jsme autorské práva. Mívali jsme velikonoční diskotéku, ale začalo to upadat. Já to vidím i tak. To by sedělo jenom u baru, jenom by to chlastalo a potom je akorát bordel. Pak je diskotéka, že třicet lidí tančí na parketě a sto lidí máš jenom v bufetě. Takže zábavy jsme odpískali.

A ještě něco jiného?

Tak vloni, nebo předloni, jsme dělali sběr železa a vydělali jsme na tom padesát tisíc. Dneska už sů zase jinak zákony, s tím železem, takže zas to je jinak... Jako dá sa říct, že na to naše soutěžní družstvo my potřebujeme tak dvacet tisíc na rok, si vydělat. Od sponzorů nebo tak.

A o akcích typu poutí se informujete jak?

Každý druhý pátek máme schůzi o šesti večer. Bylo to jinak, ale chodilo málo lidí. A tady toto sa osvědčilo. Když je v létě posunutý čas, tak je to v sedm. A ejhle, naráz tady bylo dvacet lidí a to je polovička sboru. Pak tě to už víc baví a tak. Když někdo řekne, že ty sis to nějak pro sebe vymyslel, tak mu řeknu, že to nemám zapotřebí. Něco pro sebe vymýšlet. Dojdi, řekni svůj názor, a něco vymyslíme. Co by sa mělo dělat, jak by to mělo vypadat, a tak dále.

Ve sboru je vás teda přesně kolik?

Čtyřicet pět, z toho sedm žen.

Jaký je věk místních hasičů?

Tak ti to řeknu. Já mám padesát roků, a su šestý nejstarší. Jináč pode mnú jsou o pět, o šest roků mladší. Sú tam aji mladí kluci kolem dvaceti let.

Když jedete na soutěž, propagujete to nějak po obci?

Hajdůch - hasič

Ne, to ne. To je tady okresní soutěž, tam kluci jezdijá. Letos budeme mě taji okrskovou soutěž. Okrsek je část okresu, je nás v okrsku sedm sborů. Letos tady budeme pořádat soutěž my. Každý rok to pořádá někdo jiný a letos to máme v Dolněmčí.

Budete to nějak propagovat?

Jó, to sa vyhlásí místním rozhlasem, že to bude.

Takže místní rozhlas funguje?

Jasně.

Jak ho vnímáte? Jak často třeba hlásí a co tam bývá?

Tož hlásí, když je potřeba. Když sů nějaké aktuality. Vesměs co sa bude dít, nebo obec když něco pořádá, ted' třeba bude pálení čarodějnic. Tam budeme taky dělat regulovčičky a zaštiťovat to a tak, aby sa přitom nic nepříhodilo. Jinak zprávy vesměs o tom, že prodejci přijedů nějak na náměstí a co budů prodávat. Ono sa to hlásí jinak tak kolem třetí hodiny, jak sa lidi vracijá z práce. Dneska si to můžeš najít i na internetě, co sa hlásí.

Takže třeba nějaké plakáty, nebo něco podobného, nepoužíváte?

Ne. Jako tak, hasiči si to mezi sebu řeknú a už to ví půl dědiny. Doma, mezi kamarádama, mladí to řeknú mladým a už to ví půl dědiny. Kdo pak chce, tak sa dojde podívat. Nějaká reklama ani není třeba. Ono sa to rozkřikne samo. *(směje se)*

Jak se svoláváte na zásahy?

Přes mobilní telefony. Operační důstojník dostane nahlášený, že někde hoří, ted' jsme třeba měli zapálení sazí v komíně, a on když nám vyhlásí poplach, tak my jsme schopni být do deseti minut na místě. Onehdá sa mi stalo, že jsem přišel do práce, svačil jsem, najednou na mobilu esemeska, tak si říkám, co to, a ejhle požár, svačinu necháš svačinou, sedl jsem na babettu, za minutu byl tady, strojník už tu byl, nastartovalo se auto, přeoblékli jsme se a jeli jsme. Ty esemesky jsou perfektní. Že ti dojdů, víš, kam máš jet, co sa děje. Pak i záleží na tom, kdo může a kdo ne. Z toho důvodu máme tu třináctičlennou jednotku. Aji nám pomáhajů i ti mladí z toho soutěžního družstva, třeba s hadicema a tak. Jako přímo do požáru třeba ještě ne, ale pomoct už nám můžou, na to školení jsou. Třeba s hadicema a tak.

Co pro vás teda hasičský sbor znamená?

Jak jsem ti už říkal, člověk musí mět to hasičské srdce. *(poklepává si na srdce a usmívá se)*
Jak by ho člověk neměl, kolikrát by s tím aji praštil. V každém sboru sů nějací rypáci,

vychytralci, to bys s tím aji praštil. Ale nedá ti to. Jak jsi s tím odkojený, jak sa říká tak ti to nedá.

Máte ještě nějaké jiné koníčky?

No, chodili jsme hrát tenis, ale dneska už člověka koleno bolí, kotník mám v prdeli, revma mám... Na člověka lezů také nemoci, že už takého koníčka člověk vypustí. Tak ž těch koníčků ten fotbal, jako pasivně, a podívat se na ty sporty, ale kromě té hasičiny víc těch koníčků člověk vlastně ani nestíhá.

Když jsme se loučili, vzpomněl jsem si, že jsem se nezeptal na rádio. „To moc neposlouchám. Kdyby byl člověk v kanceláři, tak by to šlo, ale na té lince, co máme v práci, bych stejně nic neslyšel,“ zněla odpověď.